

РЕШЕНИЕ

№ 41768

гр. София, 13.12.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 42 състав, в публично заседание на 04.12.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Калин Куманов

при участието на секретаря Росица Б Стоева, като разгледа дело номер **6783** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.84, ал.3 във вр.с чл.75, ал.1, т.2 и т.4 от Закона за убежището и бежанците (ЗУБ) и чл.145 и сл. от Административно-процесуалния кодекс (АПК).

Образувано е по жалба на С. Х., непридружен непълнолетен, гражданин на А., [дата на раждане], ЛНЧ: [ЕГН], чрез адв.Л., против Решение № 3682/03.06.2025 г., издадено от Председателя на ДАБ при МС, с което е отхвърлена молбата на оспорващия за предоставяне статут на бежанец и хуманитарен статут.

С жалбата се иска отмяна на решението като незаконосъобразно, постановено в нарушение на материалния закон и в противоречие с административно-производствените правила, нарушение на чл.35 и чл.36 АПК. Подателят ѝ твърди, че в административното производство е игнорирана ситуацията в А. и не са обсъдени посочените от чужденеца обстоятелства и причините, поради които не желае да се завърне в страната по произход. Настоява, че добросъвестно е изложил бежанската си история. Исква от Съда да отмени оспореното решение като незаконосъобразно. В съдебно заседание жалбоподателят не се явява, представлява се от адв.Л., която поддържа депозираната жалба и моли Съда да я уважи. Представя писмена защита с развити подробни съображения в подкрепа на искането си.

Ответникът – Председателят на Държавната агенция за бежанците, в с.з. се представлява от юк.К., която оспорва жалбата и моли същата да бъде отхвърлена като неоснователна.

Участвалият по делото представител на Агенцията за социално подпомагане, отдел "Закрила на детето" при ДСП-С. – социален работник А., изразява следното становище: с жалбоподателя е провеждано интервю, на което съобщава, че бяга от войната. Тук се чувства спокоен и иска да

остане тук, това е в него интерес.

Административен съд-София град намира за установено от фактическа страна следното:

Със Заповед УРИ 4069ПАМ-798/24.12.2024 г., издадена от ВПД Началник на ГПУ-Малко Т., на жалбоподателя е наложена принудителна административна мярка "Връщане до страна по произход, страна на произход, страна на транзитно преминаване или трета страна-А." /л.54/. В заповедта е посочено, че чужденецът е без документи за самоличност и не може да удостовери влизането си в България по законоустановения ред.

Административното производство пред ДАБ е образувано по молба вх.№ ПМЗ-ВР-49/08.01.2025 г. на РПЦ-гр.С., Отдел ПМЗ - "кв.Военна рампа" до ДАБ, подадена от С. Х., непридружен непълнолетен, гражданин на А., [дата на раждане] в общ.Х., А., етническа принадлежност – пашун, вероизповедание: мюсюлманин - сунит, семейно положение – неженен. От българските власти той е поискал международна закрила. Личните му данни са установени въз основа на подписана от него декларация по чл.30, ал.1, т.3 ЗУБ, тъй като същият не е представил документи, удостоверяващи неговата самоличност. Чужденецът е получил копие от Указания за правата и задълженията на чужденците, подали молба за закрила в Република България, включваща пояснения относно производството за предоставяне на международна закрила; относно последваща молба за международна закрила; относно връчване на решенията в превод, в потвърждение на което на последната страница на екземпляра им на български език се е подписал лично. Съставена е Евродак дактилоскопна карта с реф.№: BR105C250180009 и му е генериран ЛНЧ: [ЕГН].

Със Заповед № ЗД/Д-С-СК-015/13.01.2025 г. на Директора на Агенцията за социално подпомагане, гл.социален работник Г. Т. и А. А. са определени да представляват в производството по предоставяне на международна закрила С. Х., непридружен непълнолетен /л.43/.

С Решение № 62/23.01.2025 г. на Председателя на Националното бюро за правна помощ адв.Т. Л. е назначена за представител на С. Х., непридружен непълнолетен /л.45/.

С жалбоподателя е проведено интервю, обективизирано в Протокол рег.№ 508916/05.03.2025 г. /л.38/. От протокола се установява, че С. Х. е напуснал страната си по произход нелегално през 2021 г., като заедно с чичо си е преминал на територията на И., където е останал 2 години, после е пристигнал в Турция, където е останал около 1 година. В България е влязъл нелегално на 24.12.2024 г., като е имал намерение да стигне до С., но е бил задържан. Чужденецът е разказал, че баща му е бил убит, когато е бил на 2 години, а майка му се е омъжила повторно, за чичо му, за да може той да се грижи за семейството. Баща му е бил полицейски служител. Когато на власт са дошли талибаните, те са контролирали всичко. След напускането на страната, те са дошли в дома му и са отправяли заплахи към него, които е приела майка му. Не е бил задържан и арестуван от официалните власти, не е имал проблеми заради етническата си принадлежност и изповядваната от него религия. Не е членувал в политически и военни организации. Заявил е, че не може да се върне в А., защото ще бъде опасно за него. Подава молба за закрила в България, за да остане тук, да живее спокойно и да може да учи.

В заключителната част на протокола от проведеното интервю е отразено, че интервюто е проведено на разбираем за него език, че разбира смисъла на написаното и не отправя възражения и допълнения по него. Интервюто е проведено в присъствието на преводач, което е удостоверено с положен от него подпис. На интервюто е присъствал представителят на чуждия гражданин - адв. Л..

С писмо рег.№ М-3210/11.03.2025 г., съгласно чл.41, ал.1, т.1 ЗДАНС е заявено, че ДАНС не възразява да бъде предоставена закрила в Република България на С. Х. /л.37/.

В хода на административното производство е изискан и получен социален доклад изх.№ СГ/Д-С-СК/30-001/15.04.2025 г. от Агенцията за социално подпомагане, относно непълнолетния С. Х. /л.31/.

В административното производство е приета и обсъдена в решението Справка вх.№ МД-02-120/07.03.2025 г. относно актуалната обстановка в А. /л.20/.

В Становище рег.№ 508916/02.05.2025 г. на гл.експерт в РПЦ-С. е посочено, че предвид съвкупната преценка на доказателствата по преписката, кандидатът на отговаря на законовите изисквания за предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут.

Въз основа на доказателствата и при съобразяване на приложимите материалноправни разпоредби на ЗУБ е постановено обжалваното решение, с което е отказано предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут по смисъла на чл.8 и чл.9 ЗУБ, поради липса на материалноправни основания. Решаващият орган е приел, че мотивите, обуславящи желанието на кандидата да получи статут, не попадат в предметния обхват на ЗУБ. Решаващият орган е приел, че общата обстановка в А. сама по себе си не дава основание за страх от преследване по смисъла на причините, изброени в чл.8, ал.1 ЗУБ. Според административния орган жалбоподателят не е направил обосновани твърдения за осъществено спрямо него или семейството му преследване от страна на държавата, от партии или организации, които контролират държавата или значителна част от нейната територия, или от недържавни субекти, включително и международни организации, като същите не могат да предоставят закрила срещу преследване. Изложените мотиви и факти по време на интервюто също не представляват основания за получаване на статут на бежанец. Причините за напускане на страната по произход са от личен характер, спрямо заявителя няма осъществено преследване, нито съществува риск от бъдещо такова. Административният орган е приел за недостоверна и противоречива бежанската история на кандидата за закрила. Органът е подчертал намерението на чужденеца да премине нелегално през територията на страната за друга държава, вместо да се възползва от първата възможност да подаде молба за закрила. В хода на административното производство не са установени факти, които да обуславят необходимостта от предоставяне на бежански статут на жалбоподателя. От анализа на фактическите обстоятелства и от изявленията на чужденеца при проведеното интервю се налага извод, че в конкретния случай не става въпрос за лице, нуждаещо се от международна закрила, а за "мигрант". Председателят на ДАБ е приел, че не са налице и предпоставките за представяне на хуманитарен статут, тъй като жалбоподателят не е бил принуден да напусне А. поради реална опасност от тежки посегателства, като смъртно наказание или екзекуция, нито като изтезание, нечовешко или унизително отнасяне. Административният орган е приел, че в случая спрямо него не е налице заплаха, поради наличие на ситуация на безогледно насилие в държавата и по произход. Приел е, че посочените лични мотиви на жалбоподателя не могат да бъдат оценени като хуманитарни с оглед предоставяне на статут по чл.9, ал.1 ЗУБ. В обжалваното решение е обсъдена подробно приложената справка за актуалната обстановка в А..

По делото бяха приети като писмени доказателства: представените от процесуалния представител на жалбоподателя интернет статии относно А. /л.82/, и представената от ответника справка относно А. вх.№ МД-02-530/30.09.2024 г. /л.86/.

При така установеното от фактическа страна Съдът достигна до следните правни изводи: Оспореното решение е връчено на молителя на 16.06.2025 г., жалбата е подадена на 26.06.2025 г., видно от поставения върху същата вх.№ 508916 на ДАБ, чрез представителя на жалбоподателя /л.10, л.45/, поради което същата е процесуално допустима.

При извършената служебна проверка на законосъобразността на оспореното решение на

основанията, посочени в чл.146 АПК, Съдът намира, че решението е издадено от компетентен орган – Председателя на ДАБ. При издаването на акта е спазена предвидената в закона форма, не са допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила и на материалния закон. В процедурата не са нарушени чл.75, ал.2, изр.1 ЗУБ, както и материалноправната разпоредба на чл.9, ал.1, т.3 ЗУБ.

Производството е протекло при стриктно спазване на процедурите, регламентирани в закона и приложимата европейска директива – проведено е лично интервю с молителя в присъствието на преводач. По време на интервюто на чужденеца е предоставена възможност да изложи съображенията си относно неговата молба за предоставяне на международна закрила пред лице, което има правомощия по силата на националното право за провеждането на подобно интервю. Осигурени са всички условия, които дават възможност на кандидата да изложи основанията за своята молба по последователен начин. Интервюто е проведено от интервюиращ орган, който е отчел личните и общите обстоятелства във връзка с молбата на търсещия закрила, който е бил в състояние да гарантира подходящо общуване между кандидата и лицето, което провежда интервюто, избран е преводач, който да е в състояние да гарантира подходящо общуване между кандидата и лицето, което провежда интервюто. Общуването се осъществява на предпочетен език от кандидата, освен ако няма друг език, който той разбира и на който той е в състояние да общува ясно. Когато това е възможно, държавите-членки предоставят преводач от същия пол, ако кандидатът е поискал това, освен ако решаващият орган няма причини да смята, че искането е на основания, които не са свързани със затруднения от страна на кандидата да представи изчерпателно основания за молбата си. От своя страна на проведеното интервю, кандидатът е дал обяснения, свързани с неговата бежанска история, интервюто е обективизирано в протокол от проведеното интервю. Оспорващият е подписал протокола, като текстът е бил преведен на разбираем за него език, отново с помощта на преводач от езика пащу. На интервюто е присъствал представителят на чуждия гражданин, назначен по реда на ЗПП.

Производството е приключило без забавяне, изготвено е становище от страна на интервюиращия орган съобразно преценка на събраните по преписката доказателства, с което е предложено на оспорващия да бъде отказан статут на бежанец и хуманитарен статут.

Относно статута на бежанец:

Молбата на жалбоподателя за предоставяне статут на бежанец не доказва, че той има основание да се страхува от преследване поради своята раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или поради политическо мнение и/или убеждение в страната си по произход. Съгласно чл.8, ал.1 ЗУБ статут на бежанец се предоставя на лице, което основателно се страхува от преследване поради своята раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или поради политическо мнение и/или убеждение, намира се извън държавата си по произход и поради тези причини не може или не желае да се ползва от закрилата на тази държава или да се завърне в нея. По смисъла на чл.8, ал.4 от закона преследване е нарушаване на основните права на човека или съвкупност от действия, които водят до нарушаване на основните права на човека, достатъчно тежки по своето естество или повторяемост. В настоящия случай от проведеното интервю се установява, че той не е имал проблеми с официалните власти в страната по произход, не е бил арестуван, не е осъждан, не е членувал в политически партии, не се интересува от политика, не е имал конкретни проблеми заради изповядваната от него религия, върху него и негови близки и роднини не е оказвано насилие от официалните власти. Враждата с негов съгражданин и последвалото нападение е криминално деяние и не представлява преследване. Причините за напускане на страната по произход са от личен характер и не представляват преследване по смисъла на чл.8, ал.4 ЗУБ,

поради което и не са основание за предоставяне статут на бежанец.

От събраните по делото доказателства не се доказва наличие на преследване или основателен страх от преследване поради неговата раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или поради политическото му мнение и/или убеждение. В тази връзка правилни са изводите за липса на законовите предпоставки за предоставяне на статут на бежанец, предвидени в чл.8 ЗУБ.

Съдът намира, че събраните в съдебното производство доказателства, при приложение на глава II, § 62 от Наръчника по процедури и критерии за определяне статут на бежанец, издаден от службата на Върховния комисариат на ООН за бежанците, сочат на извод, че жалбоподателят е "мигрант" (лице, което по причини, различни от изброените в определението за бежанец, дадено в Женевската конвенция от 1951 г. и Протокола от 1967 г., доброволно напуска страната си, за да се засели другаде), а не лице, търсещо закрила поради обстоятелствата по чл.8, ал.1 ЗУБ.

Това се потвърждава и от изявленията на молителя при проведеното интервю, в което той е споделил, че е искал да стигне до европейска държава, като е задържан на път за сръбската граница. Налага се изводът, че молителят е напуснал страната си в търсене на по-висок стандарт на живот. Тази цел не е нелегитимна, но е извън предметния обхват на ЗУБ.

По така изложените съображения законосъобразен се явява изводът на административния орган за липсата на материалноправни предпоставки в процесната хипотеза за прилагане на чл.8, ал.1 ЗУБ за предоставяне статут на бежанец.

Относно хуманитарния статут:

Съдът счита, че не са налице предпоставки за предоставяне и на хуманитарен статут по чл.9, ал.1, т.3 ЗУБ. Такъв статут се предоставя на чужденец, принуден да напусне или да остане извън държавата си на произход, тъй като в тази държава е изложен на реална опасност от тежки посегателства като смъртно наказание или екзекуция, изтезание или нечовешко или унизително отнасяне, или наказание, тежки заплахи срещу живота или личността му, като гражданско лице, поради насилие в случай на вътрешен или международен въоръжен конфликт.

При преценката за наличието на основание за предоставяне на хуманитарен статут, изразяващо се в тежки заплахи срещу живота и личността на чужденеца като цивилно лице поради безогледно насилие в случай на вътрешен или международен въоръжен конфликт, следва да се съобрази задължителното тълкуване на чл.15, б."в" от Директива 2004/83/ЕО, дадено в Решение от 17 февруари 2009 г. по дело № С-465/07 /Meki E. and Noor E. vs Straatssecretaris van J. /на разширен състав на Съда на Европейските Общности, по отправено от холандска страна преюдициално запитване за приложението на чл.15 б."в" от Директива 2004/83/ЕО на Съвета (приложимо и по отношение на действащата вече Директива 95/2011). В него е посочено, че съществуването на тежки и лични заплахи срещу живота или личността на молителя за субсидиарна закрила не е подчинено на условието последният да представи доказателство, че той представлява специфична цел поради присъщи на неговото лично положение елементи. Конкретизирано е, че съществуването на такива заплахи може по изключение да се счита за установено, когато степента на характеризиращото протичащия въоръжен конфликт безогледно насилие, преценявана от компетентните национални власти, сезирани с молба за субсидиарна закрила, или от юрисдикциите на държава-членка, пред които се обжалва решение за отхвърляне на такава молба, достига толкова високо ниво, че съществуват сериозни и потвърдени основания да се смята, че цивилно лице, върнато в съответната страна или евентуално в съответния регион, поради самия факт на присъствието си на тяхната територия се излага на реална опасност да претърпи посочените заплахи. Също така, имайки предвид мотивите на решението по дело № С-465/07, въпреки че не е необходимо кандидатът да е персонално застрашен, за да се ползва от защита по чл.9, ал.1, т.3 ЗУБ, то в колкото по-голяма степен кандидатът е в състояние да докаже, че е конкретно засегнат, поради фактори, свързани със специфичните му лични обстоятелства, толкова по-ниска степен на насилие е необходимо да бъде установена, за да му бъде предоставена субсидиарна закрила и съответно - колкото по-малко той е в състояние да покаже, че лично би бил обект на

насилие, толкова по-голяма степен на насилие следва да бъде установена.

В разглеждания случай жалбоподателят е напуснал доброволно, а не поради опасност да бъде осъден на смъртно наказание или екзекуция или пък да бъде подложен на изтезание или нечовешко или унижително отнасяне или наказание.

Сигурността на държавата по произход търпи непрекъснато развитие и промяна, като всеки решаващ орган или съд следва да отчита ситуацията такава, каквато е към момента на решаване на спора пред него. В този смисъл и доказателствата за действителното положение, от които да се направи извод за сигурността за живота на търсещия убежище, следва да са актуални.

За да отхвърли молбата за закрила, решаващият орган се е позовал както на твърденията в интервюто, така и на фактите, които се съдържат в справките за С. на дирекция "Международна дейност" в ДАБ. На основание чл.21, т.8 от Устройствения правилник на ДАБ тази дирекция събира, поддържа и актуализира база данни за държави по произход и за трети сигурни държави, включваща обща географска, политическа, икономическа и културна информация, информация за правната уредба и за спазването на правата на човека.

В случая се установява от представената справка, че насилието в А. не е безогледно и повсеместно на цялата територия. Обстановката в А. сама по себе си не дава основание да се приеме, че по отношение на чужденеца е налице страх от преследване, както и да е налице реална опасност, която да е била повод за напускането му. Дори да е налице обща ситуация на несигурност в държавата по произход, то тя не е достигнала степен на безогледно насилие, с опасност от тежки посегателства, което да е основание за предоставяне на международна закрила на базата на общата ситуация. Не се установява спрямо заявителя да са налице сериозни и потвърдени основания да се счита, че единствено на основание присъствието си на територията на държавата му по произход, той би бил изправен пред реален риск да стане обект на заплахата, релевантна за предоставяне на хуманитарен статут. От преценка на справката не може да се направи обоснован извод, че А. се намира в състояние на въоръжен вътрешен или международен конфликт. От анализа на информацията в същата определени уязвими групи могат да попаднат в хипотезата на чл.9, но молителят не попада в тази категория. Въпреки трудната икономическа обстановка, в която се намира А., може да се направи обоснован извод, че ситуацията, свързана със сигурността там, значително се е подобрила и не може да се приеме, че евентуалното завръщане на кандидата в родината му по произход би довело да някакви неблагоприятни последици за него.

Не се установява спрямо заявителя да са налице сериозни и потвърдени заплахы, които да са актуални, за да се счита, че ако се завърне на територията на държавата си по произход, той би бил изправен пред реален риск от тежки посегателства, релевантни за предоставяне на хуманитарен статут. Не е налице обоснован страх от преследване и индивидуализиране на заплахата за живота на кандидата, за да са налице предпоставките за предоставяне на хуманитарен статут, безогледното насилие в А. следва да е изключително, каквото видно от цитираната информация за обстановката там то не е. Не води до друг извод преценката на ангажираните от жалбоподателя сведения за А., които сочат определени трудности в страната по пътя ѝ към демократизиране, но не и гражданска война, нито ситуация на безогледно насилие. Обстоятелството, че молителят е непридружен непълнолетен, също не е основание за предоставяне на статут, тъй като за лицето е по-добре да расте в семейството си и в близка културна среда, отколкото да прави усилия да се адаптира в чужда нему среда, още повече – същият е на възраст, близка до пълнолетие, ще го навърши след няколко месеца.

Не се установяват и разширенията, дадени в тълкувателно решение на Съда на Европейските общности от 17 февруари 2009 г. по дело № С-465/07 и тълкувателно решение на Съда на Европейския съюз от 30 януари 2014 г. по дело № С-285/12 по тълкуването на чл.15, б."в" от Директива 2011/95/ЕС, които се преценяват във връзка с прилагане единствено нормата на чл.9, ал.1, т.3 ЗУБ. В приетата по делото справка не е налице информация, която да сочи влошаване на обстановката в А., достигаща границите на безогледното насилие, породено от въоръжен конфликт, или неспособност на официалните власти да противодействат ефективно на въоръжените групировки.

От справката става ясно, че талибаните продължават да поддържат и консолидират властта в А.. Това създава период на относителна липса на въоръжен конфликт. Видно от информацията, талибаните са призовали държавни служители да възобновят работата си; съобщават се случаи, при които са използвани

заплахи или натиск в тази насока. Съобщава се, че повечето мъже служители в държавните министерства са се върнали на работа. Жените държавни служители не са били помолени да възобновят работата си, с изключение на някои позиции, за които е оценено, че мъжете не могат да заместят жените, включително работници в образованието и здравеопазването, както и позиции в паспортни и пощенски служби и на международното летище в К... През пролетта на 2022 г. талибаните са създали комисия за връщане, за да улеснят връщането на политически и военни личности в изгнание. Няколко бивши високопоставени лица са се върнали в страната. В общи линии талибаните успяват да защитят институциите и инфраструктурата на публичния сектор на А., включително неговия апарат за сигурност. Повечето държавни институции запазват своите служители и продължават да предоставят разумно ниво на услуги. Най-важната институция, която талибаните успяват да защитят, е Централната банка. На действащия управител на банката е дадена добра степен на независимост и му е позволено да работи в тясно сътрудничество с национални и международни съветници за защита на валутата на А.. В резултат на това местната валута бързо възстановява голяма част от стойността си много международни и регионални валути и новоотпечатани банкноти са донесени от Полша, за да циркулират на местния пазар. Талибанското правителство също така успява да наеме почти 100 000 млади мъже в националната армия и до 180 000 в националната полиция през изминалата година. Разбира се, много от тях бяха са бивши талибански бойци, макар че не всичките са. Има достоверни съобщения, че най-важното нещо за талибаните е хората да са им лоялни днес, а не тяхната вяроност отпреди превземането на властта. Талибаните са декларирали, че искат служители от бившата афганистанска национална армия (А.) да се присъединят към техните редици и започнаха кампании за набиране на бивш персонал от ANDSF. Така някои бивши членове на ANDSF са се присъединили към талибаните.

При липса на други противопоставими доказателства, които да оборват фактическите изводи на ответника, Съдът не може да обосновава извод за основателност на молбата за предоставяне на статут на афганистанския гражданин по реда на чл.9 ЗУБ.

С оглед на тези констатации жалбата се прецени от Съда като неоснователна и като такава следва да бъде отхвърлена.

Така мотивиран, Административен съд-София град

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на С. Х., непридружен непълнолетен, гражданин на А., [дата на раждане] , ЛНЧ: [ЕГН], против Решение № 3682/03.06.2025 г., издадено от Председателя на ДАБ при МС, с което е отхвърлена молбата на оспорващия за предоставяне статут на бежанец и хуманитарен статут.

Решението може да бъде обжалвано с касационна жалба или протест пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ: